

Søknad om å bli tildelt status som merittert underviser

Fride Lindstøl

Jeg starter med en kort leseveiledning som forteller hvordan søknaden er organisert, og hvordan de ulike elementene henger sammen. Jeg har delt søknaden opp i *tre deler* ut ifra de tre hovedkriteriene som ligger til grunn for å bli tildelt status som merittert underviser. Under hver del har jeg valgt ut *tre kategorier* som beskriver og begrunner min undervisningskompetanse fra jeg startet på universitetet i 1997 – til og med våren 2021. I hver kategori presenterer jeg eksempler på prosjekter, læremidler og publikasjoner som illustrerer hvordan jeg har arbeidet systematisk med undervisning og undervisningskvalitet over tid. Hver kategori dokumenteres med ett vedlegg. Jeg har valgt vedlegg som jeg mener eksemplifiserer de tre kriteriene på en god og variert måte. Jeg har også lagt inn noen lenker i hver kategori. Disse er ikke en nødvendig del av den helhetlige fremstillingen i søknaden, men er tenkt som utdypende eksempler og illustrasjoner. Som avslutning på hver kategori reflekterer jeg over hvilken betydning arbeidet har hatt for studentenes læring og for utvikling av undervisningskvalitet lokalt og nasjonalt. De tre delene og de tre kategoriene er:

DEL 1: En merittert underviser har med vekt på studenters læring utviklet sin undervisningskompetanse kvalitativt over tid.

- 1.1. Estetiske kvaliteter ved undervisning og formidling
- 1.2. Produksjon og utforskning av læringsressurser som kan bidra til studentaktiv læring.
- 1.3. Profesjonsfaglig digital kompetanse – utvikling, utprøving og evaluering

DEL 2: En merittert underviser har en utforskende og vitenskapelig tilnærming til undervisning og læring.

- 2.1. Forskning på lærerutdannerens undervisning og studentenes læringsutbytte
- 2.2. Ledelse av forsknings- og læringsfelleskap
- 2.3. Læreren som dramaturg i undervisning

DEL 3: En merittert underviser er en engasjert og dyktig pedagogisk bidragsyter i fagmiljøers og institusjonens arbeid med utdanningskvalitet.

- 3.1. Profesjonsverkstedet - en kollektiv og institusjonalisert arena for å utvikle og forske på undervisning.

3.2. Videreutdanning og desentralisert kompetanseutvikling: Digitale undervisningsformer og læringsløp i samarbeid med praksisfeltet.

3.3. Profesjonskonferansen - en årlig institusjonalisert konferanse som handler om undervisningskvalitet på USN

Her er en oversikt over vedleggene:

Vedlegg og kategori	Type vedlegg
Vedlegg 1	Presentasjon av søker, Fride Lindstøl
Vedlegg 2 Kategori 1.1.	Vitenskapelig artikkel med foto fra undervisning. Fra prosjektet Mål tid (en)
Vedlegg 3 Kategori 1.2	Oversikt over publiserte didaktiske grep i og på tvers av fag. Tre grep i fulltekst.
Vedlegg 4 Kategori 1.3.	Arbeidsdokument: Analyser av studentevalueringer og studenttekster ved bruk av digitale tavler (Padlet).
Vedlegg 5 Kategori 2.1.	Vitenskapelig artikkel om en ny dramaturgisk metode for å forske på klasserommet (internasjonal publisering på nivå 2).
Vedlegg 6 Kategori 2.2.	Vitenskapelig artikkel om å undervise i observasjon i profesjonsverkstedet på USN.
Vedlegg 7 Kategori 2.3.	Film om Profesjonsverkstedet (produsert på USN). Adresse: https://www.youtube.com/watch?v=qLV0hHIWZKo&feature=youtu.be
Vedlegg 8 Kategori 3.1	Filmproduksjon i samarbeid med eDU, om leseopplæring og leseundervisning. Brukes i grunnskolelærerutdanningen, master i norsk og pedagogikk og eksterne kurs gjennom desentralisert kompetanseutvikling.
Vedlegg 9 Kategori 3.2.	Podcast som forteller om undervisning som er gjennomført i Profesjonsverkstedet (USN) (Er lastet opp i søknaden)
Vedlegg 10	Ønsker og plan for videre arbeid med utvikling og forskning på undervisning på USN.
Vedlegg 11	Pedagogisk CV
Vedlegg 12	Støttebrev fra leder, Mette Bunting

DEL 1: En merittert underviser har med vekt på studenters læring utviklet sin undervisningskompetanse kvalitativt over tid.

I den første delen viser jeg at jeg har varierte erfaringer fra undervisning, og at jeg har arbeidet systematisk over tid med å utvikle læringsressurser og undervisning i tett samarbeid med lærerutdannere, studenter og eksterne partnere fra skole, kunst og kulturinstitusjoner. Jeg oppsummerer med å skrive om hvilke betydning arbeidet har hatt for studentenes læring og for utvikling av undervisningskvalitet på USN.

1.1. Estetiske kvaliteter ved undervisning og faglig formidling

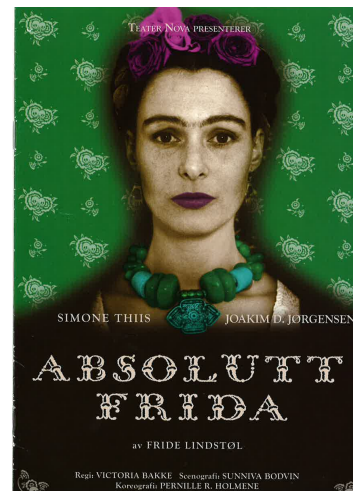
Siden jeg ble ansatt ved Institutt for estetiske fag i 1997 har jeg arbeidet systematisk med å utvikle og utforske estetiske kvaliteter ved undervisning. Jeg har vært opptatt av å undersøke hvordan og hvorfor undervisning kan skape meningsfulle opplevelser og læring for studenter. En estetisk forståelse av undervisning innebærer et syn på læring som kombinerer ulike måter å oppleve, utforske og erfare. For å inkludere flere sanser og læringsformer tar læreren i bruk uttrykksformer og virkemidler fra musikk, teater, film, bildekunst og litteratur.

I arbeidet med estetiske læreprosesser har jeg alltid både planlagt, gjennomført og evaluert undervisning sammen med studenter i grunnskolelærerutdanningen og i estetiske studier som for eksempel *Sal og scene* (30 st. p), *Teater for barn og unge* (60 stp.) og *dramaturgi* (30 stp.) (Se pedagogisk cv for oversikt over studier). Jeg har også samarbeidet med eksterne kunst- og kulturinstitusjoner som *Fritt Ord*, *Mental Helse Norge*, *Vestfold fylkesmuseum*, og *Haugar Kunstmuseum*. Samarbeidet har dreiet seg om kollektive prosesser der vi utforsker og iscenesetter ulike problemstillinger og temaer som vi har valgt ut sammen. Temaene er valgt fordi de er gjenkjennelige, interessante og aktuelle for barn og unge, og fordi de er relevante ift. skolens læreplaner, fag og emner. Nedenfor eksemplifiserer jeg et utvalg prosjekter som kan karakteriseres som estetisk undervisning/formidling og som har inkluder studenter og elever på ulike måter:

• [Brutte løfter \(2004\) \(adresse: http://www-bib.hive.no/tekster/hveskrift/notat/2004-03/notat3_2004.pdf\)](http://www-bib.hive.no/tekster/hveskrift/notat/2004-03/notat3_2004.pdf):

I dette prosjektet tok lærerstudenter og teaterstudenter på USN utgangspunkt i lokalhistoriske materiale som handlet om kjønn, klasse og kjærlighetshindringer i greveskaptiden i Tønsberg på 1700-tallet. Jeg planla og gjennomførte flere workshoper der vi sammen leste og iscenesatte historiske kilder, skrev manus og produserte seks teaterforestillinger som ble vist for elever fra 1. til 10. trinn på Vestfold fylkesmuseum. I dette prosjektet fikk jeg ny kunnskap om hvordan jeg kunne fasilitere læreprosesser som tok utgangspunkt i historiske kilder. Jeg fikk også kunnskap om hvordan jeg kunne dele inn læringsforløp i flere faser som kunne bidra til at studentene var aktive og medskapende fra start til slutt. I evalueringene av prosjektet var studentene mest opptatt av at de lærte mye av å tilpasse, omforme og adaptere et faglig innhold (i form av historiske kilder) til undervisning og teater som kunne oppleves meningsfull for elever på ulike trinn. En student sa at: «Jeg lærte å velge hvilke fortellinger som kunne passe til elevene og hvordan jeg kunne lage undervisning som gjorde elevene interesserte og nysgjerrige. Jeg tror det er en viktig kompetanse for en lærer».

• **Absolutt Frida (2007).** I dette prosjekt samarbeidet jeg med teaterstudenter om å utforske fortellinger og bilder fra Frida Kahlos liv og kunst. Studentene skrev egne tekster og produserte bilder og foto som var inspirert av Frida Kahlos malerier. De leste og responderte på manus som jeg hadde ansvar for å utvikle. De var også med på å observere og respondere på den profesjonelle teaterproduksjonen [Absolutt Frida](#) som ble satt opp på Haugar kunstmuseum, og som var på turné på 30 ungdomsskoler i hele Norge. Prosjektet resulterte i flere undervisningsforløp, et teatermanus og en teaterforestilling.

Illustrasjon 1: Frida Kahlos maleri “Heart to heart – The two Fridas (1939). Forside til forstillingen «Absolutt Frida» (2007).

I dette prosjektet fikk jeg innsikt i hvordan dokumentarisk materiell som for eksempel malerier, foto, tekster og biografier kunne omskapes til undervisning og teater hvor studentene var medskapere og aktive deltakere gjennom hele prosessen. I samtaler med studentene under og etter prosjektet var de opptatt av at de gjennom å arbeide kollektivt og estetisk med å utforske ulike kilder fra et menneskeliv fikk en dypere forståelse av tema som kjønn, identitet, oppvekst og utenforskap. Gjennom dette prosjektet ble jeg nysgjerrig på hvordan estetiske uttrykksformer kunne brukes i undervisning i andre emner og fag i grunnskolelærerutdanningen, som for eksempel norsk, samfunnsfag, matematikk og engelsk (se kategori 1.2.)

• **Shame on you (2009):** I prosjektet *Shame on you* samarbeidet jeg med Mental Helse Norge, [Teater Nova \(adresse: https://simonethiis.no/portfolio/scene/details_single/shame-on-](https://simonethiis.no/portfolio/scene/details_single/shame-on-)

[you](#)), Fritt Ord, fire ungdomsskoler i Tønsberg og en gruppe lærerstudenter. Sammen med studentene undersøke og iscenesatte vi elevenes egne fortellinger om tema *skam i vår tid*. Vi var opptatt av å finne ut hvordan elevene forsto begrepet skam, hva de synes var spesielt skamfullt eller skamløst og hvilke eksempler de mente handlet om følelser og fortellinger om skam. Jeg gjennomførte noen elevintervjuer i samarbeid med studenter på Teaterarbeid for barn og unge. Ut ifra intervjuene lagde jeg et [undervisningsopplegg](#) (adresse: <https://docplayer.me/4908443-Oppgavehefte-til-forestillingen-shame-on-you-utarbeidet-av-fride-lindstol.html>) som ble brukt på skoler i hele landet. Jeg skrev også et teatermanus som ble satt opp av Teater Nova og distribuert gjennom Den Kulturelle skolesekken i Vestfold.

Illustrasjon 2: Fra forsiden på programmet til teaterforestillingen og undervisningsopplegget: «Shame on you».

I dette prosjektet kombinerte jeg forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid. Studentene var med som observatører både under intervjuene, på teaterprøvene og under gjennomføring av undervisningsopplegget. Studentene brukte observasjonsdata i egne eksamenstekster. Da studentene skulle si noe om hvilken betydning prosjektet hadde hatt for læring la de vekt på følgende kvaliteter:

- De synes det var spesielt lærerikt observere hvordan en lærer eller forsker kan snakke med elever om sårbare og litt vanskelige tema uten at samtalen blir for terapeutisk.
- De lærte mye av hvordan intervjudata kunne transformeres til undervisning og teater.
- De opplevde at de ble inspirert til å bruke film, foto og kreativ skriving i egen undervisning.
- De synes det var inspirerende å erfare hvordan elevenes stemme ble ivarettatt i teaterforestillingen uten at det ble for privat.

Dette prosjektet inspirerte meg til neste prosjekt som handlet om hvordan foto og kreativ skriving kunne brukes som en studentaktiv og elevaktiv arbeidsform. Jeg ønsket også å få ny kunnskap om hvordan arbeid med foto og tekst kunne integreres i undervisning i norsk, samfunnsfag og kunst og håndverk.

- [Mål tid \(en\). \(2012-2013\): \(adresse: https://www.kulturradet.no/kunstloftet/vis-artikkel/-/kl-pb-12-maaltiden\)](https://www.kulturradet.no/kunstloftet/vis-artikkel/-/kl-pb-12-maaltiden)

Det siste prosjektet jeg vil nevne er et samarbeid mellom studenter på master i norsk, master i pedagogiske tekster, en barneskole på Østlandet og Universitetet i Sørøst-Norge. Selve undervisningen handlet om å undersøke og iscenesette fortellinger og konvensjoner knyttet til måltidet som sosialt, kulturelt og estetisk fenomen i tiden. Seksti elever, tjue studenter og fire lærere deltok på flere skrive- og fotoverksteder som ble gjennomført i og utenfor skolen. Elevene iscenesatte og fotograferte ulike måltidsituasjoner som for eksempel et kjærlighetsmåltid, det siste måltidet, et ensomt måltid, et høytidelig måltid. De skrev ulike tekster som for eksempel menyer (f.eks. *meny for den gjerrige*), bordskikkregler (*hjemme og borte*), oppskrifter (f.eks. *sørgesuppe*) og samtaler (f.eks. *flørtensamtaler*) og taler ved et bordet. Workshopene resulterte i en utstilling på Galleri Backer på USN, en bok og en artikkel.

En elev forteller om arbeid med foto: «Han er enslig og har arvet et slips fra faren sin som er død. Han ser litt nerd ut, prøver å gjøre det hyggelig selv om han er alene. Kanskje han egentlig har lyst på en kjæreste? Det er en flue der, det er ikke så rent. Hvis det hadde vært en dame der tror jeg ikke det hadde vært en flue”:

Illustrasjon 3: Foto og utdrag fra elevintervju i prosjektet Mål tid(en)

Artikkelen om *Mål tid (en)* prosjektet er **vedlegg 1** i søknaden og ble starten på mitt doktorgradsarbeid. Artikkelen handler om hvordan estetiske virkemidler og uttrykksformer virker inn på elevenes læring. I artikkelen starter jeg også med å utforske dramaturgiske

perspektiver på undervisning, noe jeg videreutviklet i forskning og utvikling av lærerutdanneres undervisning (se pkt. 2.1., 2.2. og 2.3.).

Oppsummert kjennetegnes arbeidet mitt med estetiske kvaliteter i undervisning med at det kombinerer kunstproduksjon og forskning som involverer studenter og elever i ulike faser i prosessen. Jeg har også fått inspirasjon til å utvikle nye undervisnings- og formidlingsformer som kan skape alternativer til mer tradisjonell undervisning. Erfaringer med ulike måter å komponere undervisning og læringsforløp ble et utgangspunkt for arbeidet mitt med å forske på lærerutdannerens dramaturgi doktorgradsarbeidet som jeg startet med i 2014 (se pkt. 2.1, 2.2 og 2.3).

1.2.Produksjon og utforskning av læringsressurser som kan bidra til studentaktiv undervisning

Gjennom arbeidet mitt med undervisning i lærerutdanningen har jeg utviklet og publisert flere læringsressurser og didaktiske grep i ulike fagbøker og artikler. De siste ti årene har jeg utviklet og prøvd ut didaktiske ressurser i samarbeidet med lærerutdannere fra norsk, matematikk, engelsk og naturfag. De siste fire årene har jeg også adaptert og prøvd ut flere av ressursene i [emne 1](#) i Universitets- og høyskolepedagogikk: «undervisning, læring og vurdering i høyere utdanning» (<https://edu.usn.no/uh-ped/>).

Jeg har hatt ansvar for undervisningen et tema som jeg har kalt *studentaktiv læring på tvers av fag og program*.

I møte med undervisere fra andre fakultet har jeg fått innsikt i andre måter å inkludere studentaktiv læring i undervisningen. Jeg har også fått mulighet til å utvikle og adaptere egne kunnskaper om studentaktive arbeidsformer til å bli relevante for andre fag, emner og studieprogram.

I **Vedlegg 2** har jeg laget en oversikt over noen ressurser jeg har utviklet og publisert i samarbeid med Jannike Ohrem Bakke (institutt for språk). Vedlegget dokumenterer at jeg har utviklet ressurser som kan brukes i ulike fag/emner og som har svært ulike kvaliteter. Det er noen kvaliteter jeg vil fremheve:

Flere av ressursene er utviklet for at studentene skal trene på *praktiske ferdigheter* som en profesjonell lærer må kunne, for eksempel å lede en helklassesamtale, formidle og fortelle om fagstoff på en forståelig og interessant måte, veilede og gi tilbakemelding på elevarbeider, utvikle og bruke digitale ressurser i undervisningen. I profesjonsutdanninger som for eksempel sykepleie, politiutdanning og maritim utdanning bli praktisk trening ofte forklart som å simulere. Mitt bidrag har vært å utvikle ressurser som kan legge til rette for måter å

trene på ulike sider av lærerrollen. Jeg har vært opptatt av at det ikke bare handler om hva en lærer *gjør*, men like mye om hvordan en lærer begrunner og reflekterer over praktiske handlinger. Jeg har derfor utviklet ressurser som handler om å trene blikket og begrunne valg.

I lærerutdanningen tar studenter ofte i bruk erfaringer og kunnskaper fra egen skolegang og elevrolle. For at studentene skal trene på å forestille seg og identifisere seg med andre perspektiver enn det vante og kjente har jeg utviklet flere ressurser som handler om å trene på å ta andre perspektiver og se verden på nye måter. Flere av disse ressursene er satt sammen til hele undervisningsforløp. Et eksempel er fra undervisning i emnet *Observasjon som metode*. Her brukes ressurser til å trene på og observere i klasserommet. Undervisningen ble filmet, analysert og publisert i en vitenskapelig artikkel som er **vedlegg 6** i søknaden (Bakke & Lindstøl, 2021). Hvordan didaktiske pedagogiske ressurser settes sammen til undervisning bli utdypet under pkt. 2.2..

Et annet kjennetegn med læringsressursene jeg har utviklet er at de utfordrer tradisjonelle måter å komponere undervisning på – jeg utforsker og utvikler nye dramaturgier. Et eksempel er at jeg bruker klasserom og omgivelser på nye måter, lar studentene undervise hverandre og tar i bruk digitale ressurser som kan skape nye former for interaksjon (se pkt. 1.3).

Oppsummert kjennetegnes arbeidet mitt med studentaktive læringsformer og undervisningskomposisjon med at jeg har utviklet måter å trene praktiske ferdigheter i samarbeid med medstudenter og lærer. Jeg har utviklet pedagogiske ressurser der studentene trene på å identifisere seg med andre personer og perspektiver som kanskje bryter med egen forforståelse og fordommer. Jeg har vært opptatt av å utvikle ressurser som utfordrer tradisjonelle måter å komponere og lede undervisning. Min interesse for nye og innovative dramaturgier i klasserommet har også virket inn på mitt arbeid med å utvikle min egen profesjonsfaglige og digitale kompetanse.

1.3.Profesjonsfaglig digital kompetanse – utvikling, utprøving og evaluering

Allerede i 2004 startet erfaringen min med digitale teknologier i bruk i undervisning og utdanning. Som lærerutdanner var jeg med i prosjektet *IKT og nye læreprosesser* som var et av de første PLUTO -prosjektene som ble igangsatt (PLUTO: Program for Lærerutdanning, Teknologi og Omstilling). PLUTO-programmet ble opprettet av *Forsknings- og kompetansenettverk for Informasjonsteknologi i utdanning* (ITU). Sentralt i prosjektene var pedagogisk, teknologisk og organisasjonsmessig utvikling og omstilling av lærerutdanningen ved bruk av IKT. Høsten 2000 ble det ved Høgskolen i Vestfold opprettet to forsøksklasser,

en med 20 førskolelærerstudenter og en med 20 allmennlærerstudenter. Her arbeidet jeg systematisk med å integrere digitale mapper som vurderingsform. Jeg utforsket også hvordan lærerutdanningen kunne utruste studentene med digitale og multimodale kunnskaper og erfaringer som kunne gjøre dem bedre rustet til fremtidens klasserom ([Lindstøl 2004](#) adresse: http://www-bib.hive.no/tekster/hveskrift/notat/2004-02/notat2_2004.pdf). Dette prosjektet var starten på arbeidet med å ta i bruk digital teknologi i undervisning og vurdering.

De siste to årene har jeg prøvd ut digitale læringsressurser i bruk i både synkron og asynkron undervisning både på nett og på campus. Det startet med at jeg høsten 2020 gjennomførte kurset [Lærerutdanner i en digital tid](#) (adresse: <https://www.ludo.usn.no/post/lærerutdanner-i-en-digital-tid>) som også er utviklet som en del av prosjektet [Læring og undervisning i digitale omgivelser](#) (LUDO adresse: <https://edu.usn.no/prosjekter/ludo-laring-og-undervisning-i-digitale-omgivelser-article215511-32394.html>). Kurset ga meg mulighet til å videreutvikle min profesjonsfaglige digitale kompetanse (PDC) slik at jeg i enda større grad kunne lære å tilrettelegge for hvordan studentene integrerer det digitale i undervisningen. Med utgangspunkt i kurset utviklet og prøvde jeg ut flere digitale ressurser i undervisning på USN. Ett eksempel er design og bruk av digitale tavler (padlet). Her prøvde jeg blant annet ut hvordan jeg kunne designe visuelle tidslinjer som kunne skape og ramme inn interaksjoner mellom studenter og lærer fra oppstart til slutt. Jeg designet padleter sammen med lærere i [naturfag](#) (adresse: <https://usn.padlet.org/Fride/Fordoyelseslinjer>), og brukte padleter i undervisning i [pedagogikkemner](#) (adresse: <https://usn.padlet.org/Fride/lekforliv>) i grunnskolelærerutdanningen, [master i norsk](#) (adresse: <https://usn.padlet.org/Fride/Fosse>) og i undervisning i [Universitets- og høyskolepedagogikk](#) (adresse: <https://usn.padlet.org/Fride/UHped>). Kurset bidro til at jeg ble mer rustet til å utvikle og gjennomføre teknologistøttet undervisning og vurdering på måter som kunne fremme kvalitet i lærerutdanningen.

I likhet med arbeidet mitt med estetiske undervisningsformer (pkt. 1.1.) har jeg utforsket padletens visuelle og tekniske potensiale til å skape undervisning som motiverer, påvirker og overrasker, og som aktiviserer studentene før, underveis og etter synkron undervisningsmøter. For å få dypere innsikt i studentenes læreprosesser har jeg analysert tekster som studentene har skrevet inn i padletene og studentenes skriftlige evalueringer. Med dette har jeg fått innsikt i muligheter og begrensninger i bruk av digitale tavler i synkron og asynkron undervisning. Vedlegg 4 viser et eksempel på hvordan jeg analyserer studentenes tekster og evalueringer etter å ha brukt digitale tavler i undervisning. I vedlegget viser jeg

hvordan jeg forsøker å forstå hvorfor en studentgruppe vurderer undervisningen som interessant, praksisrelevant og inspirerende, mens den andre gruppen er mye mer kritisk. Jeg finner ut at måten jeg utnytter padletens tekniske og estetiske muligheter og affordanser er avgjørende for om studentene får utbytte av å dele og å lese hverandres tekster.

Siden januar 2021 har jeg også prøvd ut hvordan jeg kan bruke digitale ressurser for å formidle fortellinger og undervisningsforløp fra klasserommet. Et eksempel er en podcast der jeg forteller om en konkret undervisningsøkt som er gjennomført i lærerutdanningen. I samarbeid med Tonje Stenseth (pedagogikk) og Jannike Ohrem Bakke har jeg også prøvd ut hvordan [film](#) (Lastet opp i søknaden som vedlegg) kan fungere som en erstatning/substitutt for frontalforelesning på zoom. Jeg har også designet [digitale tavler](#) (adresse: <https://usn.padlet.org/Fride/Sandefjordmodull>)

som en måte å dele undervisningsforløp og ressurser mellom universitet og praksisskole. Disse erfaringene er samlet og utdypet i pkt. 3.2, her har jeg også lagt ved en podcast som vedlegg.

Oppsummert har jeg siden 2004 arbeidet systematisk med hvordan jeg kan bruke og integrere digitale ressurser i undervisning. Jeg har vært opptatt av hvordan digital teknologi kan berike og skape andre former for interaksjon enn det vi kan få til uten denne teknologien. Jeg har også vært opptatt av at bruk av digital teknologi må knyttes tett til faglige problemstillinger og behov.

DEL 2: En merittert underviser har en utforskende og vitenskapelig tilnærming til undervisning og læring.

I den andre delen av søknaden viser jeg på hvilke måter jeg har hatt og har en utforskende og vitenskapelig tilnærming til undervisning og læring. Jeg forklarer hvordan jeg har arbeidet systematisk med å utvikle og forske på varierte læremidler og undervisnings- og vurderingsformer som støtter studentenes læreprosesser. Jeg viser eksempler på formidling av kompetanse og erfaring fra eget undervisningsarbeid gjennom vitenskapelige artikler og læremidler.

2.1.Forskning på lærerutdannerens undervisning og studentenes læringsutbytte

Jeg har som nevnt en doktorgrad (2015-2018) som handler om lærerutdanneres undervisning ([Lindstøl, 2018, adresse: https://openarchive.usn.no/usn-xmlui/handle/11250/2564049](#)). I studien har jeg gjennomført, filmet og observert undervisning i ulike fag og emner i lærerutdanningen. I etterkant har jeg snakket med studenter om hvordan de opplevde

undervisningen. Bakgrunnen for doktorgraden min er at det i lærerutdanningen i liten grad har vært prioritert systematisk arbeid med praktisk undervisning (Janssen et al., 2015, s. 139–144; Jensen m.fl., 2018; Ulvik & Smith, 2016, s. 65;). Fordi lærerutdannere har et dobbelt oppdrag i form av å *undervise om det å undervise*, er måten lærerutdannere underviser på spesielt viktig og signifikant for både studenter og lærere i praksisfeltet (Ulvik & Smith, 2016, s. 63). Forskning viser at studentene forventer at en lærerutdanner kan modellere og eksemplifisere eksemplariske og innovative undervisningspraksiser. I doktorgradsarbeidet mitt forsøkte jeg å gjøre noe av det som den overnevnte forskningslitteraturen etterspør. Jeg samarbeidet med lærerutdannere, praksislærere og studenter om å planlegge, gjennomføre og evaluere undervisning. Undervisningen ble filmet og analysert og publisert i fire vitenskapelige artikler og en kappe som handler om undervisning i lærerutdanningen. Oppsummert er doktorgradsarbeidet et metodisk, praktisk og teoretisk bidrag til undervisere og forskere som er opptatt av å samarbeide om å utvikle og forske på undervisning i høyere utdanning (Lindstøl 2018).

Etter doktorgraden har jeg videreutviklet forskning på undervisning på flere måter. Jeg har prøvd ut og adaptert læringsressurser og undervisningsformer i andre emner i grunnskolelærerutdanningen, for eksempel lesing som grunnleggende ferdighet, akademisk og kreativ skriving, tilpasset opplæring og observasjon som metode (Bakke og Lindstøl 2021b). Jeg har også utviklet undervisningsforløp som handler om å undervise i de tre nye tverrfaglige emnene i ny lærerplan for grunnskolen: [bærekraftig utvikling, folkehelse og livsmestring og demokrati og medborgerskap \(adresse: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/stotte/hva-er-tverrfaglige-temaer/>\)](https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/stotte/hva-er-tverrfaglige-temaer/). Det siste året har jeg i samarbeid med Jannike Ohrem Bakke utviklet og publisert tekster om en ny dramaturgisk metode og analyseform som kan brukes til å forske på undervisning i ulike didaktiske kontekster. **Vedlegg 4** er en publikasjon i et internasjonalt tidsskrift (nivå 2) som forklarer hvordan dramaturgiske analyser av undervisning kan utføres (Bakke & Lindstøl 2021a). I tillegg holder jeg (i samarbeid med Bakke) på med en bok som handler om dramaturgi og undervisning som skal publiseres høsten 2021 (Fagbokforlaget).

2.2. Ledelse av forsknings- og læringsfelleskap

Det har alltid vært viktig for meg å samarbeide med forskere og undervisere i ulike fag, institutt, fakultet og institusjoner. Som nevnt var jeg først ansatt på estetisk institutt, for så å gå over til pedagogisk institutt høsten 2020. Jeg har også hatt vært fast underviser på Institutt for språk og litteratur i master i norsk didaktikk. Det betyr at jeg har bred faglig erfaring som

jeg har utnyttet i ledelse av forsknings- og læringsfelleskap. I samarbeid med Jannike Ohrem Bakke leder jeg en forskergruppe som heter [Klasseromforskning – kvalitet i undervisning](https://www.usn.no/forskning/hva-forsker-vi-pa/barnehage-skole-og-hoyere-utdanning/klassemforskning/) (adresse: <https://www.usn.no/forskning/hva-forsker-vi-pa/barnehage-skole-og-hoyere-utdanning/klassemforskning/>). I forskergruppen har vi samarbeidet om flere publikasjoner som handler om faglige og tverrfaglige perspektiver på undervisning (ref.). Forskergruppen har også medlemmer som er master – og ph.d. studenter. Studentene har vært med på å observere undervisning i *Profesjonsverkstedet*, deltatt på fagseminarer og analyseverksted og fått veiledning på egne forskningsprosjekter (se pkt. 3.3. for beskrivelse av Profesjonsverkstedet).

De siste tre årene har jeg i samarbeid med Jannike Ohrem Bakke også ledet ett av tre delprosjekter i forskningsprogrammet «[Det er lærer du skal bli...](https://www.usn.no/det-er-larer-du-skal-bli/)» (adresse: <https://www.usn.no/det-er-larer-du-skal-bli/>). Prosjektet er et forsknings- og utviklingsprogram knyttet til femårig grunnskolelærerutdanning ved USN. Formålet er å bidra til ny kunnskap om lærerutdanneres undervisning, *å undervise om å undervise*. Programmet har spesielt fokus på spørsmål som omhandler lærerutdannerens undervisning som støtter lærerstudentenes faktiske læring. Delprosjektet som jeg har ansvaret for forsker på undervisning og undervisningskvalitet i grunnskolelærerutdanningen gjennom Profesjonsverkstedet som undervisnings- og forskningsarena. Gjennom praktisk arbeid med undervisning bidrar vi med konkrete eksempler på læringsressurser og undervisningsforløp som benyttes i arbeidet med å transformere fagstoff og forskning til undervisning i lærerutdanningen. Et eksempel er en studie av leseundervisning der vi inviterte en gruppe elever til å delta på leseundervisning på USN. Formålet var å undersøke ulike måter å undervise på som la til rette for at elevene tok aktivt stilling til teksten. Noen studenter fra lærerutdanningen observerte sammen med praksislærere og to lærerutdannere. I etterkant snakket vi med elever om hvordan de opplevde å være med på undervisningen, og med studenter om deres observasjoner. Resultater fra dette prosjektet er formidlet i en vitenskapelig artikkel «For a few minutes I could pretend I was someone else” – a study of multiple approaches to fiction reading activities» (Bakke og Lindstøl 2021c). Artikkelen handler om hvordan en lærer og lærerutdanner kan komponere leseundervisning som inkluderer aktiviteter og ressurser som aktiviserer deltakerne og bidrar til at de får større utbytte av å lese teksten.

2.3. Å tenke som en dramaturg i undervisning

De siste seks årene har jeg arbeidet systematisk med å forske på hvordan dramaturgi kan brukes som en praktisk inngang, en refleksjonsramme og en vitenskapelig metode for å analysere undervisning. For de som ikke kjenner til dramaturgifeltet handler det kort forklart om hvordan undervisningsforløp komponeres og hvordan komposisjonen bidrar til studentenes læring og medvirkning. Som forsker er man blant annet opptatt av å studere planlegging, gjennomføring og/eller resepsjon av undervisning (Bakke, 2019). I dramaturgien forklares undervisning som *øyeblikkets kunst*, og det trekkes paralleller til andre iscenesatte uttrykksformer, som teater og film (Hohr, 2015; Østern 2014). Man sammenlikner klasserommet med en scene (Smidt 2010), og forskeren er opptatt av hvordan og hvorfor undervisning berører og påvirker (Eisner 2004; Austring & Sørensen 2006; Willbergh 2010; 2016). Når en underviser tenker som en dramaturg, stiller hun seg spørsmål som: Hvordan kan oppstarten på økten komponeres? Hvordan og hvorfor legger jeg til rette for studentaktive arbeidsformer i dette emnet? Hvordan lager jeg overganger og gode sammenhenger mellom aktiviteter? Hvordan samsvarer undervisningen med vurderingskriterier og eksamen?

I arbeidet mitt med dramaturgi har jeg vært opptatt av hvordan undervisning kan skape handlinger og handlingsrom som både inkluderer det planlagte og det uforutsette som oppstår i undervisning. Gjennom praktisk og utforskende arbeid med undervisning har jeg brukt dramaturgi som inspirasjon til å komponere innovative undervisningspraksiser. Jeg har også benyttet dramaturgiske begreper som for eksempel spenning, gjentakelser og anslag for å beskrive og forstå hvordan undervisning kan skape interaksjon mellom studenter, lærer og et faglig innhold. Jeg har gjort dramaturgiske analyser av lokale praksiser på USN, der jeg har vekslet mellom å undervise, observere/filme og forske. Gjennom bruk av dramaturgiske metoder har jeg fått større innsikt i sammenhenger og brudd mellom det jeg planlegger og studentenes læringsutbytter. **Vedlegg 6** er en vitenskapelig artikkel som tar utgangspunkt i undervisning som er gjennomført på USN. Tema er observasjon som metode og formålet er å forberede studentene på kommende observasjonspraksis. Artikkelen er et praktisk bidrag til undervisere som ønsker å inkludere praktiske trening i å observere. Artikkelen er akseptert og skal publiseres i tidsskriftet *Jased* i et temanummer som handler om [dramaturgi i didaktiske kontekster](#). Bakke og Lindstøl er gjesteredaktører for temanummeret (<https://jased.net/index.php/jased/article/view/3257>).

Del 3: En merittert underviser er en engasjert og dyktig pedagogisk bidragsyter i fagmiljøers og institusjonens arbeid med utdanningskvalitet.

I den tredje delen viser jeg hvordan arbeidet mitt med undervisningskvalitet har satt institusjonelle spor på USN. Jeg forklarer på hvilke måter jeg har bidratt i fagmiljø lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Jeg viser hvordan jeg har ledet pedagogisk utviklingsarbeid og samarbeidsprosjekter for lærerutdanningen som er forankret i enhetens strategiske planer. I **vedlegg 10** forklarer jeg ambisjoner og planer om videre strategisk utviklingsarbeid for å heve undervisningskvalitet på tvers av institutter og programmer på USN.

3.1. Profesjonsverkstedet - en institusjonalisert arena for å utvikle og forske på undervisning

Jeg har utviklet flere planer, studier og studeguider siden jeg startet i 1997, for eksempel *Teaterarbeid for barn og unge* (60 stp.) og *Sal og scene* (30 stp.) og *Dramaturgi* (30 stp.) (Se pedagogisk cv for mer utfyllende informasjon). På grunn av nye nasjonale krav og retningslinjer i norsk lærerutdanning, som i enda større grad vektlegger fag som norsk, matematikk og engelsk, har estetiske fag gradvis fått mindre handlingsrom i lærerutdanningen. I den samme tidsperioden fikk lærerutdanningen tydelige signaler fra nasjonal og internasjonal forskning om at det var et særlig behov for å utvikle *arenaer* ved institusjonen, der profesjonsrettede problemstillinger kunne utforskes og drøftes. Slike læringsrom eller treningsarenaer var mer vanlig i andre profesjonsutdanninger, som for eksempel sykepleieutdanning, politihøgskolen og ved maritime studier (Hontvedt & Arnseth, 2013; Jacobsen, 2011). I forskning anbefales det også at lærerutdanningen organiseres som flerfaglige fellesskap som sentrerer rundt undervisning og lokale praksiser (Lunenberg et al., 2017). Slike arenaer forklares som et samarbeidsrom mellom praksisskole og universitet, som kan utfordre både teoretiske og praktiske perspektiver i lærerutdanningen. Samlet sett var dette bakgrunnen for at jeg i samarbeid med videdekan Anne Fængsrud og to lærerutdannere fra matematikk og norsk (Lisbet Karlsen fra *Institutt for matematikk og realfag* og Jannike Ohrem Bakke fra *Institutt for språk og litteratur*) tok initiativ til å utvikle en arena hvor lærerutdannere, studenter og praksislærere kunne samarbeide om å utforske og diskutere undervisning. Intensjonen var å skape en arena som kunne inkludere undervisningspraksiser fra ulike fag og kontekster.

Prosjektet startet med at lærerutdannere samarbeidet om å undervise og bruke læringsfremmende undervisnings- og vurderingsformer. Studentene laget og prøvde ut

undervisningsforløp og trene på praktiske ferdigheter. Lærerutdannere modellerte undervisning, og på den måten underviser de i det å undervise. I etterkant reflekterte deltakerne over undervisningen, gjennom spørsmål som: På hvilke måter legges det til rette for studentaktiv læring og hvorfor? Hvilke læreplanmål dekkes? Hva åpner/lukker arbeids- og vurderingsmåtene for av læring hos studentene? I tillegg ble Profesjonsverkstedet en arena der studentene kunne trene på praktiske ferdigheter *før* de presterer i ordinær praksis, noe som også anbefales i forskning. [Vedlegg 7](#) er et eksempel på film som viser hvordan lærerutdannere samarbeider om undervisning i Profesjonsverkstedet, og hvordan studentene opplever undervisningen (er lastet opp i søknaden). Profesjonsverkstedet fikk NOKUTs utdanningspris i 2014 og er spesifikt nevnt i [«Stortingsmelding 16, Kultur for kvalitet i høyere utdanning»](#) (2017, s. 50).

Adresse:<https://www.regjeringen.no/contentassets/aee30e4b7d3241d5bd89db69fe38f7ba/no/pdfs/stm201620170016000dddpdfs.pdf>:

Boks 3.5 Profesjonsverksted

Lærerutdanningene kritiseres ofte for å ha for svak profesjonsinnretning. Mange nyutdannede lærere synes overgangen fra studier til arbeid er altfor stor. De mener det er slik fordi praksisperiodene er den eneste arenaen for å utforske profesjonskompetansen, mens resten av undervisningen har for svak profesjonstilknytning.

Høgskolen i Sørøst-Norge har utviklet et «profesjonsverksted» som læringsarena for å bringe problemstillinger fra skolehverdagen direkte inn i utdanningen. I verkstedet trener studentene på situasjoner de vil møte som ferdige lærere. De prøver ut situasjoner som oppstår i møte med elever, lærere og foreldre. Målet er å gi studentene et større repertoar for å håndtere vanlige yrkesmessige utfordringer. Verkstedsmetodikken gjør at overføring av praksiserfaring i mindre grad blir et anliggende mellom praksislærer og student, noe som også har vært en pedagogisk utfordring i praksisundervisning.

Rollespill er en viktig del av verkstedsmetodikken. Arbeidsformen gir gode muligheter for å koble teori og praksis og for å realisere fagområdene pedagogikk, fagdidaktikk og elevkunnskap som integrerte fagområder. Rollespill forutsetter høy studentmedvirkning, mens refleksjonen og dokumentasjonen av spillene krever en forskningsbasert og teoretisk tilnærming.

Prosjektet fikk Utdanningskvalitetsprisen i 2014.

Illustrasjon 4: Utklipp fra [«Stortingsmelding 16, Kultur for kvalitet i høyere utdanning»](#) (s. 50)

Vårt arbeid med profesjonsverkstedet har blitt delt med lærerutdannete på andre campus på USN og ander lærerutdanningsinstitusjoner i Norge. Erfaringer har også formidlet på flere nasjonale konferanser om lærerutdanning.

Selv om Profesjonsverkstedet har styrket sammenheng og undervisningskvaliteten i lærerutdanningen viser en ny forskningsrapport fra 2019 at denne arenaen fortsatt ikke utnyttes godt nok (Maagerø m.fl., 2019). Studentene påpeker at Profesjonsverkstedet er viktig, men løsrevet fra annen undervisning. De kunne ønske seg enda bedre sammenheng mellom teori og praksis, og mellom skolefag og pedagogikk. De ønsker enda mer ferdighetstrening, modellering og eksempler på praktiske ferdigheter. Fra 2020 og i skrivende stund arbeider vi systematisk med hvordan vi kan svare på studentenes evaluering og videreutvikle Profesjonsverkstedet på USN:

• **En forpliktende og fagovergripende plan for undervisning i Profesjonsverkstedet.**

Vi har i samarbeid med studieprogramledere på grunnskolelærerutdanningen utformet en plan for progresjon i Profesjonsverkstedet som skal gjennomføres fra høsten 2021 (er til behandling i ledergruppen). Intensjonen er at planen kan skape bedre sammenheng mellom emner og i utdanningen og skape en mer forpliktende og forutsigbar ramme for lærerutdanningsteamene. Lærerutdannere og praksislærer 2 fortsetter med å samarbeide om å undervise i profesjonsverkstedet før og etter praksis på skolene. Planen tar utgangspunkt i et utvalg av profesjonsrettingstemaene i forskriften for i [GLU 1-7](#) (adresse:

[https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-06-07-](https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-06-07-860?q=forskrift%20grunnskolelærerutdanning)

[860?q=forskrift%20grunnskolelærerutdanning](https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-06-07-860?q=forskrift%20grunnskolelærerutdanning)) og [GLU 5-10 \(2021\)](#) (adresse:

[https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-06-07-](https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-06-07-861?q=forskrift%20grunnskolelærerutdanning)

[861?q=forskrift%20grunnskolelærerutdanning](https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-06-07-861?q=forskrift%20grunnskolelærerutdanning)).

Profesjonsinnrettingstema 1: Utvikling kommunikasjonsferdigheter – muntlige og skriftlig

Mål: Trening på praktiske ferdigheter og bruk av et profesjonelt språk.

Undervisning i profesjonsverkstedet: Læringsledelse (første trinn). Læreren som formidler og forteller (første trinn). Oppstart av time (første trinn). Å lede helklassesamtaler

(første trinn). Estetiske læreprosesser (første trinn 1. – 7). Tilpasset opplæring og inkludering (andre trinn). Å komponere undervisning (andre trinn). Elevaktiv læring (første og andre trinn) Profesjonsfaglig digital kompetanse (første, andre og tredje trinn).

Profesjonsinnrettingstema 2: Vitenskapsteori og metode

Mål: Systematisk oppbygging av studentenes FoU kompetanse:

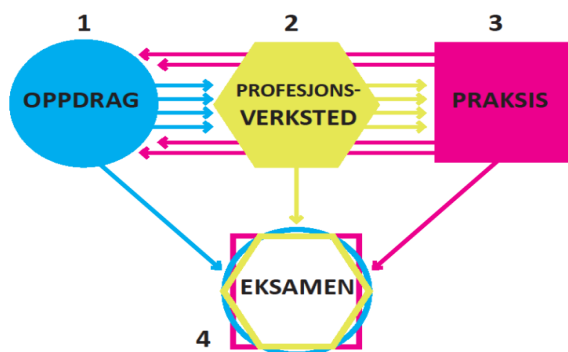
Undervisning i profesjonsverkstedet: Observasjon i klasserommet (første trinn).

Observasjon som metode (fjerde trinn). Akademisk skriving (først, andre og tredje trinn).

Analyse av data fra klasserommet (tredje og fjerde trinn). Intervju som metode (tredje og fjerde trinn). Å forske på egen undervisning (andre, tredje og fjerde trinn)

• Tydeligere sammenheng mellom ulike undervisningsformer og teknologier

Vi holder også på med å undersøke hvordan profesjonsverkstedet i større grad kan knyttes til annen undervisning som for eksempel digital asynkron undervisning, film, kollokviearbeid og veiledning. Vi har utviklet og holder på å prøve ut en modell der vi benytter digitale studentaktive arbeidsformer *i forkant* av Profesjonsverkstedet, for eksempel i form av [asynkrone digitale tavler](https://usn.padlet.org/Fride/padlet1fosse) (adresse: <https://usn.padlet.org/Fride/padlet1fosse>) og videolekser (se min samarbeidspartner Ohrem Bakkes arbeid her). Vi kaller det som skjer i forkant av profesjonsverkstedet for *et oppdrag*. Videre forsøker vi å bygge en enda tydeligere bro mellom Profesjonsverkstedet og praksis der vi forbereder praksis i samarbeid med praksislærere på campus. I tillegg holder vi på å utvikle en ny vurderings- og eksamensform der studenter utøver lærerrollen ved å iscenesette undervisning for elever, som er basert på det de har trent på i verkstedet og praksis i løpet av året. Her er en modell som illustrerer sammenheng mellom ulike arenaer, og som skal prøves ut fra høsten 2021. Modellen er utviklet i samarbeid med lærerutdannere på GLU.

Illustrasjon 5: En modell for å integrere profesjonsverkstedet med andre arenaer og undervisningsformer på USN.

• **Fremtidens klasserom og innovativ undervisning:** Siden januar 2021 har vi samarbeidet med programleder for grunnskolelærerutdanningen og visedekan for grunnskolelærerutdanning om en søknad til departementet om å designe og bygge en innovativ læringslab der vi kan utvikle og forske på fremtidens undervisning, læringsformer og klasserom. Her er et utdrag fra førsteutkast til søknaden som skal sendes våren 2021:

Hvordan kan fremtidens klasserom og læringsomgivelser se ut?

Rommet skal deles inn i tre soner som har ulik design og utforming og formål:

Sone 1: Et stort, flatt og fleksibelt klasserom

I sone 1 ser vi for oss et stort, flatt og fleksibelt klasserom som raskt kan omformes fra et mer tradisjonelt klasserom til et mer innovativt rom. Det betyr at møblering, design, materiell kan flyttes og tilpasses klasser, fag, teknologi og undervisningsformer. Undervisningen som skjer i dette rommet, skal kunne observeres og filmes for å bruke til opplæring og forskning. Det må derfor designes med plass til både en elevgruppe, en lærerstudentgruppe og en gruppe lærerutdannere slik at de ulike aktørene kan observere hverandre, samhandle og samarbeide (minst 60 personer)

Sone 2: Liten scene med amfi

Dette er en liten scene med et amfi, kalt sone 2, som kan brukes til presentasjon, foredrag, konserter, filmvisning, små forestillinger mv. Scenen skaper en fysisk og estetisk innramming i form av et scenegulv, et amfi med plass til 60 (?) personer. Det er montert en enkel lyd og lysrigg, som kan brukes uten teknisk støtte. Scenene kan brukes til oppstart av nye emner, små konferanser, mindre samlinger og seminarer og til å vise lokale og nasjonale kultur- og kunstproduksjoner i lite format. Det er stort behov for en liten scene med enkel teknologi og amfi som er fleksibel og brukervennlig.

Sone 3: Digital sone – teknologirike omgivelser

Sone 3 er en digital sone, som er delt inn i flere mindre rom som er utstyrt med ulike teknologier. Det kan brukes til podcastrom eller for å lage korte filmproduksjoner til bruk i undervisning. Det kan også tjene som et rom for å få opplæring i digitale teknologier. Denne sonen kan brukes sammen med sone 1 og 2 slik at den digitale teknologien blir integrert i

undervisning tettere knyttet til emner og fag. Det vil også være behov for sikker lagring av utstyr og et teknisk rom som kan styre filmopptak og lyd og lys i sone 2.

Illustrasjon 6: Et utdrag fra innspill til søknad til departementet om å bygge en arena for å utvikle fremtidens klasserom og undervisning. Sendes av programleder og videdekan for GLU.

Oppsummert er profesjonsverkstedet en kollektiv og institusjonalisert og nasjonalt kjent arena på USN. Likevel kreves det at vi som underviser hele tiden utforsker og utvikler nye måter å undervise på. Vi må følge med på nye teknologier og læringsformer som utvikles på universitetet, skoler, læringslabber og kunst- og kulturinstitusjoner. Det kreves også at USN satser ressurser på utvikling og forskning på undervisning i høyere utdanning, og at det å utvikle og praktisere undervisning blir like viktig som å forske på undervisning.

3.2. Desentralisert kompetanseutvikling: Digitale undervisningsformer og samarbeid med praksisfeltet.

De siste årene har jeg vært med på å utvikle undervisning og digitale løsninger som kan bidra til å samarbeide mellom universitetet og skole, forskning og undervisning. Det siste prosjektet jeg er med på er en del av desentralisert kompetanseutvikling i Sandefjord kommune (DEKOMP). Formålet med prosjektet er at det skal foregå et gjensidig samarbeid og utveksling mellom lærerutdannere ved USN, skoleledere og lærere i Sandefjord kommune. Vi skal samarbeide om å styrke leseundervisning og leseopplæring, blant annet fordi kommunen har litt dårligere skår enn forventet på nasjonale prøver. Et ønske fra kommunen er at undervisningen skal oppleves som relevant for alle trinn og fag på alle skoler i Sandefjord.

For å svare på dette (ganske krevende) oppdraget har jeg i samarbeid med Tonje Stenseth og Jannike Ohrem Bakke utviklet et digitalt læringsforløp som er delt inn i tre deler: et forarbeid, digital synkron og asynkron undervisning og et etterarbeid. Her er en kort skisse over de digitale løsningene i prosjektet.

- **Forarbeid med podcast.** I forarbeidet utformet vi i samarbeid med lærere og skoleledere spørsmål og problemstillinger som lærerne kunne arbeide med på egen skole og i eget klasserom. Vi produserte flere podcaster som kunne brukes som faglig inspirasjon, og vi delte noen didaktiske ressurser som jeg har utviklet sammen med Ohrem Bakke. Her er et utdrag av forarbeidet om lesing:

	<p style="text-align: center;">DEKOMP LESING, SANDEFJORD, VÅR 2020</p> <p>USN-teamet: Tonje Stenseth Fride Lindstøl Jannike Ohrem Bakke</p>
TEASER	<p>1 USN-teamet har laget fire <i>podkaster</i> om lesing som grunnleggende ferdighet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fride Lindstøl: Om å bruke litteratur for å undervise i bærekraft. • Kåre Kverndokken: Mentalt aktive lesere • Jannike Ohrem Bakke: Leising av litteratur • Kåre Kverndokken: Gutter og lesing
TIL REFLEKSJON/SPØRSMÅL	<p>1 Hva står det om lesing i LK20 i dine undervisningsfag? 2 Hva er typiske kjennetegn på en god leselærer i ditt fag? Gi tre eksempler på kjennetegn, og begrunn disse.</p>
OPPDRAG/ NOE Å UNDERSØKE HOS ELEVER/I KLASSEROMMET/I LÆRINGSRESSURSER	<p>1 <i>Elevenes leserhistorier</i>. Kartlegg kort hva elevene dine leser, dvs. teksttyper og omfang. Hvilke refleksjoner gjør du deg?</p>

- **Asynkron og synkron undervisning**

Den asynkrone undervisningen var [en film](#) som handlet om lesing som grunnleggende ferdighet (er lastet opp i søknaden). Vi forklarte sentrale prinsipper for leseopplæring og formidlet en oversikt over leseforskningsfeltet. For å bryte en litt monoton formidling intervjuet vi elever og hverandre om lesing og formidlet eksempler og fortellinger fra klasserommet. I den synkrone delen av undervisningen (på Teams) utformet vi tre workshoper (spor), der jeg hadde ansvaret for spor 1: *Hjernen er alene- og stritter imot!*

Spør 1:

Hjernen er alene og stritter imot!

-om leseundervisning som kan bidra til lesemotivasjon

Spør 2:

Å lese tekst med hode og hjerte!

Lesebestillinger og metodiske grep for å få elever til å ta stilling til tekst - til å lese med hode og hjerte - i underveisfasen.

Spør 3:

Derfor skal vi ikke kaste bøkene ut av klasserommet

- om lesing i digitale og analoge omgivelser

21.02.2021

Illustrasjon 7: Tre spør i emnet lesing som grunnleggende ferdighet. Digital undervisning.

Formålet med Spør 1 var å koble leseforskning til praktisk undervisning. Her er den informasjonen lærerne fikk i forkant av undervisningen:

Modul 1, lesing som grunnleggende ferdighet, del 2:

Spør 1

Hjernen er alene og stritter imot!

-om leseundervisning som kan bidra til lesemotivasjon

(Fride Lindstøl)

I workshopen tar jeg utgangspunkt i nyere forskning på *lesehjernen*, *lesemotivasjon* og *lesevaner* for å forklare hvorfor mange elever synes det er vanskelig og kjedelig å lese. Jeg forsøker å gi noen svar på hva som kjennetegner en leseundervisning og noen lesestrategier som kan bidra til lesemotivasjon. Jeg vil dele noen eksempler på lesegrep som er spesielt egnet til å bruke i *førlesingsfasen*. Grepene kan bidra til lesemotivasjon og leselyst, og kanskje til og med hjelpe kroppen og hjernen til å overvinne hindringer som kan oppstå når man leser. Eksemplene kan kobles til flere fag og tverrfaglige emner for 8. - 10. trinn.

I den synkrone undervisningen vekslet jeg mellom å bruke en power point og to digitale tavler (padlet) der jeg kunne dele digitale ressurser, bilder og filmer som er relevante for to tverrfaglige emner [bærekraft \(adresse: https://usn.padlet.org/Fride/Sandefjordmodul1\)](https://usn.padlet.org/Fride/Sandefjordmodul1) og [livsmestring \(adresse: https://usn.padlet.org/Fride/Livmestringstekst\)](https://usn.padlet.org/Fride/Livmestringstekst). Padletene skal også

brukes som en del av etterarbeidet der lærerne skal dele erfaringer fra lesing og leseundervisning i egne klasserom (er ikke gjennomført, starter i uke 9).

• **Etterarbeid** I etterarbeidet prøver lærere ut noen av ressursene de har fått innsikt i gjennom undervisningen. Padletene brukes til å dele erfaringer og tekster fra egen leseundervisning. Her er et utkast til etterarbeid som skal gjennomføres i uke 9:

<p>PADLET 1. Tverrfaglig emne bærekraftig utvikling med utgangspunkt i forskning på fugler. Tilpasning til lokal læreplan: Nærmiljø (8. trinn). Fremtiden (10.trinn) Padlet adresse: https://usn.padlet.org/Fride/Sandefjordmodul1 2. Tverrfaglig emne livsmestring med utgangspunkt i boka, <i>Dette snakker vi bare med kaniner om</i>. Tilpasning til lokal læreplan: Valg og kommunikasjon (8. trinn), Kropp og identitet (9. trinn). Padlet adresse: https://usn.padlet.org/Fride/Livmestringstekst</p>	<p>Lindstøl har laget to padleter som visualiserer noen forslag til førlesingsaktiviteter. Legg gjerne inn kommentarer, forslag til tekster og undervisningsopplegg i de to padletene. Eller....lag deres egen Padlet med et annet emne/fag som dere deler på skolen. Dere kan også lage en padlet som elevene kan skrive og dele forslag til bøker, bokanmeldelser, skriftlige arbeider, ideer, bilder mm.</p>
<p>TIL REFLEKSJON/SPØRSMÅL FORMIDLES SOM KORTE VIDEOSNUTTER</p>	<p>1) Dele ideer, aktiviteter, læremidler som kan brukes i førlesingsfasen (gjern på tvers av klasse, team og fagverrfaglige emnene i fagfornyelsen. 2) Diskuter satsing på lesing på egen skole: - Hva kan ledelsen gjøre for å støtte arbeide med leseundervisning på skolen? - Er det annen type støtte/hjelp som kunne vært nyttig? - Hva kan hindre at vi lykkes?</p>
<p>OPPDRAG/ NOE Å SNAKKE MED ELEVENE OM</p>	<p>1 Hva synes elevene om de ulike førlesingsaktivitetene som du har prøvd ut? Hva synes du selv, som lærer? Er det noe du vil gjøre annerledes og hvorfor?</p>

	2 På hvilke måter bidrar førlesingsaktivitetene til motivasjon? Eventuelt, hvorfor ikke?
--	--

Oppsummert viser prosjektet hvordan jeg har tatt i bruk og adaptert digitale ressurser til å planlegge og gjennomføre undervisning og læringsforløp som kan bidra til et gjensidig samarbeid mellom USN og skoler. I det videre arbeidet er jeg opptatt av hvordan jeg i enda større grad kan utnytte og videreutvikle digitale ressurser som for eksempel podcast og digitale tavler (padlet) til å formidle erfaringer og fortellinger fra klasserommet på interessante og spennende måter. I **vedlegg 9** deler jeg en podcast som fungerer som en introduksjon til leseforskningsfeltet for lærere og for studenter på USN.

3.3. En årlig institusjonalisert konferanse på USN som handler om undervisningskvalitet i høyere utdanning og skole

Som et siste eksempel på et institusjonelt spor vil jeg nevne den årlige Profesjonskonferansen som gjennomføres hvert år på USN (fra 2015-). I samarbeid med Jannike Ohrem Bakke og Mette Moe har jeg de siste seks årene vært initiativtaker og faglig ansvarlig for en konferanse som fungerer som en arena for utveksling og deling av undervisningserfaringer og forskning mellom lærere, skoleledere, studenter og lærerutdannere fra hele landet. I 2019 handlet konferansen om å komponere og [iscenesette undervisning \(adresse: <https://www.usn.no/profesjonskonferansen/profesjonskonferansen-2019-a-iscenesette-og-komponere-undervisning>\)](https://www.usn.no/profesjonskonferansen/profesjonskonferansen-2019-a-iscenesette-og-komponere-undervisning), andre tema har vært [gnistrende god undervisning og skriveundervisning](#). I 2021 planlegger vi en konferanse som vi har kalt [Faglig fyr og flamme \(adresse: <https://www.usn.no/profesjonskonferansen/profesjonskonferansen-2020-faglig-fyr-og-flamme>\)](https://www.usn.no/profesjonskonferansen/profesjonskonferansen-2020-faglig-fyr-og-flamme) som handler om forskning og undervisning som er utviklet som svar på den fagfornyelsen som tredde i kraft i skolen fra høsten 2020. Profesjonskonferansen er en av de få i landet som ser praktisk undervisning og forskning i sammenheng. Konferansen bidrar til at lærere i skole og høyere utdanning kan få felles innsikt i eksemplarisk praksis og hva vi kan gjøre får å skape god undervisning for elever og studenter. I tillegg til å lede konferansen har jeg levert et faglig bidrag hvert år: I 2018 hadde jeg et plenumsforedrag om «Oppstart av time» og en workshop om litteraturredidaktikk på ungdomstrinnet. I 2019 holdt Jannike Ohrem Bakke og jeg et plenumsforedrag om å komponere undervisning. I det videre arbeidet med Profesjonskonferansen ønsker vi i enda større grad å inkludere estetiske og digitale undervisningsformer. Vi ønsker også at flere lærere fra praksisskolene skal bidra med faglige

innspill og vi vil åpne opp for at studentene kan presentere master og ph.d. prosjekter. I tillegg vil vi vise frem flere spektakulære og innovative måter å undervise og formidle på, for eksempel gjennom å invitere spillutviklere og formidlere fra vitenskapsmuseer i Norden (f.eks. [Experimentarium i København](https://www.experimentarium.dk), adresse: <https://www.experimentarium.dk>).

I **vedlegg 9** har laget en plan for hvordan jeg tenker å arbeide videre med undervisning på USN. En status som merittert underviser vil kunne støtte både det konkrete arbeidet, men kan også være en bekreftelse og anerkjennelse av arbeidet mitt med undervisning på USN.

Litteratur

- Austring, B. D. , and M. Sørensen . 2006. *Æstetik og læring. Grundbog om æstetiske læreprosesser* . København: Hans Reizels forlag.
- Bakke, J.O. (2019). *Skriveforløpets dramaturgi: å iscenesette et skriveoppdrag — En kvalitativ studie av skriveundervisning i norsk, samfunnsfag og naturfag på 7. trinn, gjennomført i Normprosjektet*. Doktorgrad, Universitetet i Sørøst-Norge.
- Eisner, E. W. 2004. “What Can Education Learn from the Arts About the Practice of Education?” *International Journal of Education and Arts* 5 (4): 1–13.
- Hohr, H. 2015. “Kunst og estetisk oppdragelse.” *Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk* 1: 1–11.
- Bakke, J.O. & Lindstøl. F. (2021a): [Chasing fleeing animals – on the dramaturgical method and the dramaturgical analysis of teaching. Research in drama education](#): The journal of applied theatre and performance, DOI: 10.1080/13569783.2021.1885370
- Bakke, J.O. & Lindstøl. F. (2021b): Ser du gorillaen i rommet? Om å undervise i observasjon ved bruk av fiksjonalisering. I *Jased* temanummer for dramaturgi i didaktiske kontekster. (akseptert og klar for publisering, kommer april 2021).
- Bakke, J.O. & Lindstøl. F. (2021c): For a few minutes I could pretend I was someone else” – a study of multiple approaches to fiction reading activities. I *Jased* temanummer for dramaturgi i didaktiske kontekster. (akseptert og klar for publisering, kommer april 2021)
- Horntvedt, M., & Arnseth, H. C. (2013). On the bridge to learn: Analyzing the social organization of nautical instruction in a ship simulator. *International Journal of Computer-Supported Collaborative Learning*, 8(1), 89-112. doi: 10.1007/s11412-013-9166-3
- Jacobsen, T. (2011). *Fiksjonsbasert kommunikasjonstrening i medisinsk utdanning – med bruk av teaterfaglige virkemidler* (Doktorgadsavhandling). Universitetet i Bergen, Bergen.
- Jenset, I. S., Klette, K., & Hammerness, K. (2018). Grounding teacher education in practice around the world: An examination of teacher education coursework in teacher education programs in Finland, Norway, and the United States. *Journal of Teacher Education* 69(2), 184-197. doi:10.1177/0022487117728248
- Lindstøl, F. (2018): [Mellom risiko og kontroll – dramaturgiske perspektiver på lærerutdanneres undervisning](#). Ph.d. avhandling. Universitetet i Sørøst-Norge.
- Lunenberg, M., Murray, J., Smith, K., & Vanderlinde, R. (2017). Collaborative teacher educator professional development in Europe: Different voices, one goal. *Professional Development in Education*.
- Meld. St. 16. (2016–2017). *Kultur for kvalitet i høyere utdanning*. Oslo: hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-16-20162017/id2536007/sec1>. lastet ned 01.06.20.
- Maagerøe, E, Prøytz, T., Rye E. & Simonsen, B. (2019): [Femårig masterutdanning for grunnskolelærerutdannere – ny og utfordrende](#). Skriftserien fra Universitetet i Sørøst-Norge: 30. <https://openarchive.usn.no/usn-xmlui/handle/11250/2618233?show=full>. Lastet ned 01.06.21.
- Smidt, J. 2010. “Skrivekulturer og skrivesituasjoner i bevegelse – fra beskrivelser til utvikling.” In *Skriving i alle fag – innsyn og utspill*, edited by J. Smidt , 11–35. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag.

- Ulvik, M., & Smith, K. (2016). Å undervise om å undervise – Lærerutdanneres kompetanse sett fra deres eget og fra lærerstudenters perspektiv. *Uniped*, 39(1), 61–77.
- Willbergh, I. 2010. “Mimetisk didaktikk: Om undervisning som kunst.” In *Didaktikk – nye teoretiske perspektiver på Undervisning*. edited by J. H. Midtsundstad , and I. Willbergh , 46–62. Oslo: Cappelen Damm.
- Willbergh, I. 2016. “The Representation of Reality in Teaching: A Mimetic Didactic Perspective on Examples in Plenary Talk.” *Scandinavian Journal of Educational Research* 61 (5): 616–627.
- Østern, A. L. 2014e. *Dramaturgi i didaktisk kontekst*. Bergen: Fagbokforlaget.